

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 maja 2013 r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Ewa Pietkiewicz

Protokolant Magda Biernat

po rozpoznaniu w dniu 15 maja 2013 roku w Kłodzku

na rozprawie sprawy

z powództwa małoletnich W. M. i N. M. reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową A. C. (1)

przeciwko L. M. (1)

o alimenty

I. zasądza od pozwanego L. M. (1) na rzecz małoletnich powódek: W. M. raty alimentacyjne w kwocie po 300 (trzysta) złotych miesięcznie i N. M. raty alimentacyjne w kwocie po 250 (dwieście pięćdziesiąt) złotych miesięcznie- łącznie w wysokości po 550 (pięćset pięćdziesiąt) złotych miesięcznie, począwszy od dnia 24 października 2012 roku, płatne do rąk matki małoletnich- A. C. (1) - w terminie do dnia 15-go każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat,

II. dalej idące powództwo oddala,

III. nakazuje pozwanemu L. M. (1) uiścić na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w Kłodzku) kwotę 330,00 złotych tytułem kosztów sądowych oraz 6 złotych tytułem opłaty kancelaryjnej,

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 813/ 12

UZASADNIENIE

Małoletnie powódki: W. M. i N. M. reprezentowane przez przedstawicielkę ustawową A. C. (1) domagały się w pozwie od pozwanego L. M. (1) kwoty po 300 złotych miesięcznie tytułem alimentów – łącznie w wysokości po 600 złotych miesięcznie.

W uzasadnieniu pozwu matka małoletnich powódek podała, iż od dnia 1 maja 2011 roku sprawuje opiekę nad małoletnimi córkami N. i W., ponieważ ich ojciec został zatrzymany i osadzony w zakładzie karnym. Przedstawicielka ustawowa małoletnich powódek stwierdziła też, że jest bezrobotna, w trudnej sytuacji materialnej, utrzymuje się ze świadczeń z pomocy społecznej.

Pozwany L. M. (1) w piśmie z dnia 4 stycznia 2013 roku wniósł w istocie o oddalenie powództwa w całości (k. 31).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Przedstawicielka ustawowa małoletnich powódek A. C. (1) oraz pozwany L. M. (1) żyli w wolnym związku. Ze związku tego mają dwie małoletnie córki: W. M. i N. M..

/dowód: zeznania przedstawicielki ustawowej mał. powódek A. C. (1) - k. 29 odwrót, zeznania pozwanego L. M. (1) – k. 52/.

Małoletnia N. M. urodziła się w dniu (...) w B..

W roku szkolnym 2012/2013 małoletnia N. uczęszcza do klasy zerowej w Przedszkolu nr (...) w B.. Matka małoletniej powódki nie ponosi opłat za przedszkole córki, ale za książki i przybory szkolne dla N. zapłaciła w bieżącym roku szkolnym około 300 złotych. W sezonie zimowym 2012/2013 A. C. (1) kupiła córce kurtkę zimową za 67 złotych, buty za 49 złotych, czapkę z szalikiem za około 20 złotych.

N. M. jest zdrowym dzieckiem; pozostaje jednak – w związku z wadą wrodzoną lewej rączki - pod kontrolą lekarzy z Kliniki w P.. Kolejna wizyta małoletniej N. w Klinice w P. zaplanowana jest na czerwiec 2013 roku.

/dowód: odpis zupełny aktu urodzenia małoletniej N. A. M. z USC w B. za nr (...) – k. 18, zeznania przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki A. C. (1)-k. 29 odwrót /.

Małoletnia W. M. urodziła się (...) r. w K..

W roku szkolnym 2012/2013 małoletnia W. jest uczennicą VI klasy Szkoły Podstawowej nr (...) w B.. Matka małoletniej powódki na zeszyty, książki, atlasy i zeszyty do ćwiczeń językowych dla W. wydała w bieżącym roku szkolnym 800 złotych, a na ubezpieczenie córki w szkole kwotę 51 złotych.

W październiku 2012 roku A. C. (1) kupiła dla W. kurtkę za 120 złotych i buty za 80 złotych.

W. korzysta raz w tygodniu z korepetycji z języka niemieckiego. Godzina korepetycji kosztuje matkę W. 20 złotych; miesięczne wydatki z powyższego tytułu wynoszą 80 złotych. Małoletnia powódka nie choruje, nie wymaga systematycznych porad lekarskich dotyczących jej zdrowia.

/dowód: odpis zupełny aktu urodzenia małoletniej W. M. z USC w K. za nr (...) – k. 2, zeznania A. C. (1) – k. 29 odwrót /.

A. C. (1) żyje aktualnie w wolnym związku z B. K.. Ze związku tego urodziły się dwie córki: J. i P. K.. J. ma obecnie 4 lata, zaś P. 2 lata. Przedstawicielka ustawowa małoletnich powódek mieszka ze swoim partnerem życiowym, małoletnimi powódkami oraz z córkami z obecnego związku w lokalu przy ul. (...) w B.. Lokal ten składa się z dwóch pokoi, kuchni i łazienki. Czynnosc za w/w mieszkanie wynosi 278 złotych miesięcznie, opłaty za energię elektryczną 60 złotych miesięcznie, za gaz 100 – 120 złotych miesięcznie.

/dowód: zeznania A. C. (1) – k. 29 odwrót/.

Małoletnie powódki są zadbane, ubrane stosownie do pory roku.

/dowód: zeznania świadka A. K. – k. 51 /.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 7 sierpnia 2012 roku w sprawie o sygn. akt III Nsm 330/11 powierzono A. C. (1) wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi N. M. oraz W. M., z ograniczeniem tej władzy L. M. (1) do ogólnego wglądu w wychowanie i wykształcenie córek, w szczególności do współdecydowania o wyborze szkoły i zawodu, sposobu leczenia w przypadku poważnej choroby. Jednocześnie ograniczono A. C. (1) wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi W. i N. M., przez ustanowienie nadzoru kuratora nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej.

Powyższe postanowienie L. M. (1) zaskarżył apelacją.

Dnia 10 stycznia 2013 roku Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy postanowił oddalić apelację L. M. (1) w powyższej sprawie.

/dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 7.08.2012r. w sprawie sygn. akt III Nsm 330/11 – k. 99, postanowienie Sądu Okręgowego w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy z dnia 10.01.2013r. w sprawie sygn. akt II Ca 858/12 – k. 100 /.

L. M. (1) odbywa obecnie karę pozbawienia wolności za przestępstwa m.in. z art. 263 § 2 k.k., art. 178a § 1 k.k., art. 244 k.k., orzeczoną prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Kłodzku II Wydział Karny z dnia 28.09.2011r. (sygn. akt II K 412/11). Planowany koniec odbywania kary pozbawienia wolności przez pozwanego przypada na dzień 23.02.2016r.

W opinii o pozwanym z Aresztu Śledczego w D. wskazano, iż w czasie odbywania kary zachowuje się on przeciętnie. Pozwany uczestniczy w profilaktycznych zajęciach antyalkoholowych w Klubie (...) i mityngach AA. L. M. (1) ukończył też program psychokorekcyjny dla osób, które prowadziły pojazd będąc pod wpływem alkoholu.

/dowód: opinia o skazanym z Aresztu Śledczego w D. z dnia 10.12.2012r. – k. 25 , zeznania L. M. (1) – k. 52 /.

Matka małoletnich powódek ma wykształcenie podstawowe, ukończyła kurs ogrodnika, zarejestrowana jest w PUP w K. Filia w B. jako bezrobotna.

A. C. (1) korzysta z pomocy społecznej oferowanej rodzinie ze środków (...) w B.. W dniu 21.06.2012 roku matka małoletnich powódek pobrała zasiłek celowy na pokrycie kosztów remontu mieszkania w wysokości 200 złotych. W okresie od czerwca 2012 roku do września 2012 roku A. C. (1) otrzymała zasiłki okresowe z powodu bezrobocia w wysokości po 985 złotych miesięcznie. W październiku i listopadzie 2012 roku powyższy zasiłek z powodu bezrobocia wypłacony A. C. (1) wyniósł po 1008,23 złotych miesięcznie.

Matka małoletnich powódek korzysta również z pomocy w formie dotowanych posiłków dla W. i N. M., realizowanej w ramach programu pomocy państwa w zakresie dożywiania.

Łączna wartość zrealizowanych świadczeń z pomocy społecznej na rzecz rodziny A. C. (1) wyniosła w okresie od czerwca 2012 roku do 30 listopada 2012 roku łącznie kwotę 7014,46 złotych.

/dowód: zeznania A. C. – k. 29, karta świadczeń dla rodziny A. C. (1) z (...) w B. za czas od 1.06.2012 – 31.12.2012r. – k. 21 – 24 /.

L. M. (1) ma wykształcenie średnie techniczne; jest technikiem mechanikiem urządzeń samochodowych i budowlanych; pracował jako kierowca. Pozwany ma niewładną prawą rękę, nie pracuje w warunkach pozbawienia wolności, nie osiąga dochodów.

/dowód: zeznania L. M. – k. 52, zaświadczenie z AŚ w D. z dnia 20.02.2013 r. – k. 65/.

L. M. (1) powinien być leczony ortopedycznie, ale odmówił pisemnie takiego leczenia w warunkach więziennych. Pozwany nie posiada orzeczenia o niepełnosprawności; obecnie nie może wykonywać prac ciężkich, obciążających kończynę. L. M. (1) ma możliwość poprawy swojego stanu zdrowia, ale celowo z tego nie korzysta.

/dowód: pismo z Aresztu Śledczego w D. z dnia 1 marca 2013r. – k. 64 /.

W październiku 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy w K. Filia w B. dysponował ofertą pracy dla osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w (...) Spółka z o.o. w S. w charakterze pomocy kuchennej i personelu sprzątającego, za wynagrodzeniem w wysokości 1500 złotych brutto. W listopadzie 2012 roku PUP w K. Filia w B. oferował bezrobotnym pracę kasjera handlowego w (...) Spółka z o.o. w Ł. za wynagrodzeniem 1500 złotych brutto oraz pracę murarza i robotnika budowlanego w Firmie (...) w B. za wynagrodzeniem do kwoty 2000 złotych brutto.

/dowód: pismo PUP Filia w B. z dnia 21.01.2013r. – k. 35 /.

W grudniu 2012 roku PUP w K. Filia w B. dysponował ofertą pracy dla osób bezrobotnych z wykształceniem średnim bez kwalifikacji w PPHU (...) (praca w L.) w charakterze recepcjonisty, za wynagrodzeniem 1600 złotych brutto.

W listopadzie 2012 roku PUP w K. Filia w B. oferował bezrobotnym z orzeczeniem o niepełnosprawności pracę w (...) – O. (praca w L.) jako pracownika ochrony mienia i obiektów, za wynagrodzeniem 1500 złotych brutto.

W okresie od października 2012 roku do 4 marca 2013 roku PUP w K. Filia w B. nie dysponował ofertami pracy dla osób z wykształceniem średnim o kierunku mechanik samochodowy.

/dowód: pismo PUP w K. Filia w B. z dnia 4.03.2013 roku – k. 58/.

Sąd zważył:

W myśl art. 133 § 1 k.r.o. rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zgodnie zaś z treścią art. 135 § 1 k.r.o., zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Z akt sprawy wynika, iż pozwany L. M. (1) odbywa karę pozbawienia wolności za przestępstwa określone w art. 263 § 2 k.k., art. 178a § 1 k.k., art. 244 k.k., przy czym planowany koniec odbywania przez niego kary pozbawienia wolności przypada na dzień 23.02.2016r.

Rozważenie kwestii kryteriów, według jakich należy oceniać możliwości zarobkowe zobowiązanego do alimentacji, który odbywa karę pozbawienia wolności, wymaga powołania się na treść i uzasadnienie Uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26.05.1995r. (III CZP 178/94, OSNC 1995, Nr 10, poz. 136). W powyższej Uchwale Sąd Najwyższy stwierdził, że co do zasady kryteria oceny możliwości zarobkowych osób zobowiązanych do alimentacji są takie same dla wszystkich zobowiązanych, bez względu na to, czy weszły one w konflikt z prawem i należy ustalać je według zasad określonych w treści art. 135 k.r.o. Z drugiej jednak strony istnienie przyczynowo – skutkowej zależności między popełnieniem przestępstw (z wyłączeniem sprawców nieumyślnych przestępstw) , a osadzeniem w zakładzie karnym, przesądza o potrzebie sięgnięcia do dyspozycji art. 136 k.r.o.

Materiał dowodowy zgromadzony w przedmiotowej sprawie jednoznacznie wskazuje, iż pozwany odbywa karę pozbawienia wolności za przestępstwa umyślne. W tej sytuacji uzasadnione jest potraktowanie L. M. (1) na równi ze zobowiązanym, który dobrowolnie uszczupla swoje zdolności do zarabkowania w sposób wskazany w art. 136 k.r.o., lekceważąc obowiązek alimentacyjny.

Zależność między przestępstwem, a pozbawieniem wolności na podstawie prawomocnego wyroku skazującego jest oczywista, nie oznacza jednak wcale, że skazany popełniając przestępstwo godzi się na to, że w warunkach zamkniętych nie będzie pracował.

Słuchany na rozprawie w dniu 15 lutego 2013 roku pozwany zeznał, iż nie pracuje w zakładzie karnym, ponieważ jest chory i nie może wykonywać żadnej pracy (k. 52).

Z pisma Aresztu Śledczego w D. z dnia 1 marca 2013 roku (k. 64) wynika jednak, że pozwany ma możliwość poprawy swojego stanu zdrowia w warunkach odbywania kary pozbawienia wolności, poprzez poddanie się leczeniu operacyjnemu, ale celowo z tego nie korzysta. Jednocześnie w piśmie tym wskazano, że L. M. (1) nie ma orzeczenia o niepełnosprawności, jednak powinien leczyć się ortopedycznie w warunkach pozbawienia wolności, na co pisemnie nie wyraził zgody.

W tej sytuacji Sąd uznał za uzasadnione dokonanie oceny możliwości zarobkowych pozwanego, według możliwości zarobkowych osób pozostających na wolności.

Z pisma Powiatowego Urzędu Pracy w K. Filia w B. z dnia 4 marca 2013 roku wynika, że w grudniu 2012 roku PUP w K. Filia w B. dysponował ofertą pracy dla osób bezrobotnych z wykształceniem średnim bez kwalifikacji w PPHU (...) (praca w L.) w charakterze recepcjonisty, za wynagrodzeniem 1600 złotych brutto.

W listopadzie 2012 roku PUP w K. Filia w B. oferował natomiast bezrobotnym z orzeczeniem o niepełnosprawności pracę w firmie

(...) – O. (praca w L.) jako pracownika ochrony mienia i obiektów, za wynagrodzeniem 1500 złotych brutto. Podkreślić przy tym należy, że oferowana bezrobotnym praca na w/w stanowisku recepcjonisty nie jest pracą ciężką fizycznie, wymagającą obciążania niesprawnej ręki. Gdyby zatem pozwany nie wszedł w konflikt z prawem i pozostawałby na wolności, to mógłby wykorzystać swoje możliwości zarobkowe podejmując zatrudnienie jako recepcjonista, za miesięcznym wynagrodzeniem 1600 złotych brutto. Fakt, iż L. M. (1) popełnił przestępstwa z winy umyślnej, skutkujące orzeczeniem wobec niego bezwzględnej kary pozbawienia wolności należy zatem oceniać na gruncie art. 136 k.r.o., jako dobrowolne uszczuplenie przez pozwanego swoich możliwości zarobkowych. W konsekwencji brak pracy pozwanego w warunkach izolacyjnych i brak dochodów z tej pracy nie mogą być brane pod uwagę przy ustalaniu zakresu świadczeń alimentacyjnych należnych małoletnim powódkom.

Z akt sprawy wynika, że przedstawicielka ustawowa małoletnich powódek ma wykształcenie podstawowe, a PUP w K. Filia w B. dysponował w październiku 2012 roku ofertą pracy w (...) Spółka z o.o. w S. w charakterze pomocy kuchennej i personelu sprząającego, za wynagrodzeniem w wysokości 1500 złotych brutto.

W konkretnych okolicznościach rozpatrywanej sprawy Sąd uznał jednak, iż A. C. (1) nie miała realnych szans wykorzystania swoich możliwości zarobkowych. Matka małoletnich powódek wychowuje bowiem - oprócz W. i N. M. - także czteroletnią J. i dwuletnią P. z obecnego związku. W ocenie Sądu konieczność sprawowania przez A. C. (1) osobistej opieki nad małutkimi dziećmi, a także okoliczność, iż w/w oferta pracy z PUP Filia w B. dotyczyła zatrudnienia poza miejscem jej zamieszkania, czyniły niemożliwym podjęcie pracy przez matkę małoletnich powódek w (...) Spółka z o.o. w S..

Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie wskazuje, iż prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 7.08.2012 roku powierzono A. C. (1) wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi W. M. i N. M.. Słuchana na rozprawie w dniu 15.02.2013 roku świadek A. K. jednoznacznie zeznała, iż

małoletnie powódki są zadbane, ubrane stosownie do pory roku (k. 51).

Z zeznań A. C. (1) wynika, że w sezonie zimowym 2012/2013 kupiła ona córce N. kurtkę zimową za 67 złotych, buty za 49 złotych, czapkę z szalikiem za około 20 złotych. W październiku 2012 roku wydała natomiast na kurtkę i buty dla małoletniej W. kwotę 200 złotych. A. C. (1) poniosła również wydatki na zeszyty i książki dla małoletnich córek. W roku szkolnym 2012 /2013 matka małoletnich powódek wydała na ubezpieczenie dla W. kwotę 51 złotych, na książki i przybory szkolne dla N. około 300 złotych, a na zeszyty i książki dla W., łącznie z atlasami i zeszytami do ćwiczeń językowych 800 złotych. Na rozprawie w dniu 11 stycznia 2013 roku matka małoletnich powódek zeznała, iż W. potrzebuje korepetycji z języka niemieckiego, które kosztują tygodniowo 20 złotych, a miesięcznie około 80 złotych.

Niewątpliwie potrzeby edukacyjne małoletniej W. dotyczące uzupełnienia jej wiedzy z zakresu języka niemieckiego w drodze dodatkowych odpłatnych lekcji, należy zaliczyć do „usprawiedliwionych” w rozumieniu art. 135 § 1 k.r.o. Również wydatki poniesione przez A. C. (1) na zakup podręczników dla małoletnich córek W. i N. oraz na przybory szkolne dla dzieci spełniają wymóg realizacji usprawiedliwionych potrzeb małoletnich w rozumieniu art. 135 § 1 k.r.o.

Z zebranych w sprawie dowodów wynika, iż sytuacja materialna A. C. (1) jest trudna i ciężko jej własnymi siłami zaspokoić usprawiedliwione potrzeby małoletnich powódek. Matka małoletnich W. i N. korzysta z pomocy społecznej oferowanej tej sześciuosobowej rodzinie przez (...) w B.; pobiera m.in. zasiłki celowe i okresowe. Małoletnie powódki mają też dotowane ze środków (...) posiłki w ramach programu: Pomoc państwa w zakresie dożywiania.

Rzecz jasną jest, że obowiązek dostarczania małoletnim N. i W. M. środków utrzymania i wychowania nie może obciążać tylko ich matki. Pozwany winien także w ramach swoich możliwości majątkowych

i zarobkowych współuczestniczyć w zapewnieniu córkom ich usprawiedliwionych potrzeb.

Mając zatem na względzie całokształt przytoczonych wyżej okoliczności Sąd uznał, iż pozwany jest w stanie ponieść koszty alimentów należnych małoletnim: W. M. w kwocie po 300 złotych miesięcznie i N. M. w wysokości po 250 złotych miesięcznie. Alimony w tej wysokości odpowiadają usprawiedliwionym potrzebom małoletnich powódek oraz nie wykraczają poza możliwości majątkowe i zarobkowe pozwanego.

Dalej idące powództwo o alimenty dla małoletniej N. M. zostało oddalone jako wygórowane i nie znajdujące uzasadnienia w zebranych w sprawie materiale dowodowym.

Na marginesie zauważyć należy, iż słuchany na rozprawie dnia 15 lutego 2013 roku świadek Z. M. – o którego przesłuchanie wnioskował pozwany - nie miał żadnych informacji istotnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy o alimenty. Z zeznań w/w świadka wynika bowiem, że od dwóch lat nie widuje on małoletnich powódek i nie ma informacji odnośnie ich obecnej sytuacji szkolnej, życiowej, zdrowotnej (k. 51 odwrot).

Sąd oddalił też wniosek pozwanego o przesłuchanie w charakterze świadka kuratora zawodowego R. A. na okoliczności wskazane w piśmie procesowym pozwanego z dnia 29.04.2013 roku (k. 97). Treścią obowiązku alimentacyjnego jest bowiem dostarczanie uprawnionemu środków do zaspokajania jego bieżących potrzeb. Słuchanie zatem w rozpatrywanej sprawie jako świadka R. A. na okoliczności dotyczące zdarzeń z lat 2007 – 2011 (k. 97) nie ma więc znaczenia dla prawidłowego rozpoznania sprawy o alimenty dla małoletnich powódek, wniesionej przez A. C. (1) w dniu 24.10.2012r.

Orzeczenie o kosztach postępowania znajduje uzasadnienie w treści art. 113 ust. 1 Ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz.U. Nr 90 z 2010r., poz. 594 z późn. zm.).

Nadanie wyrokowi w pkt I rygoru natychmiastowej wykonalności nastąpiło w oparciu o przepis art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.

Mając na uwadze całokształt przytoczonych wyżej okoliczności - na podstawie art. 133 § 1 k.r.o w zw. z art. 135 § 1 k.r.o. - orzeczono jak w sentencji.